www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
연소민 Yeon Somin
공방의 계절 (HEALING SEASON OF POTTERY)

공방의 계절 by 연소민
Copyright © Yeon Somin, 2023
All rights reserved.
This translated edition is published by arrangement with Mojosa Publishing Co. c/o Shinwon Agency Co.,Ltd. through Peters, Fraser and Dunlop Ltd.
Translation Copyright © 2025 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05864-2

ČUVAMO PRIRODU

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

JON SOMIN

SEZONA NOVIH POČETAKA

Preveo Mirko Bižić

VULKAN
IZDAVAŠTVO
Beograd, 2025.

Šta je vrelije od leta?

Prošle jeseni Đongmin se prvi put ubola na bodlju kestena.

Taj trenutak ostao joj je urezan u sećanje. Svuda po ulici ležalo je kestenje. Đongmin je podigla netaknut kesten, dovoljno srećan da izbegne đonove prolaznika. Stresla je zemlju sa ljušture i otvorila ju je. Unutrašnjost je bila šuplja, kao da je neko odneo samo jezgro. Pokupila je još nekoliko kestena, kada se bodlja iznenada zarila u meso na njenom dlanu. Između svih tih bodlji koje su izgledale potpuno iste, jedna je čekala kipeći od besa i postala mnogo oštrija od ostalih. Đongmin je jače stisnula kesten, želeći da kazni ruku kojom piše zbog toga što je toliko dugo radila sa takvom ravnodušnošću. Kapljica krvi je nabubrila. Zatim je tup bol prošao kroz Đongminin dlan, pa niz kičmu, sve do vrhova nožnih prstiju.

Od tog dana Đongmin nije htela da izađe ni korak iz stana. Prošlo je samo jedno godišnje doba otkad se doselila u Selo Bodlji Kestena.

*

Leto te godine kad je Đongmin prvi put videla stan bilo je nepodnošljivo vruće. Dok su joj kapljice znoja klizile niz vrat, tumaranje uokolo do mesta koja treba videti postalo je još zamornije nego inače. Pošto joj je već bilo preko glave što mora da se ovako seli svake dve godine, nije osećala nikakvu posebnu privlačnost – ako izuzmemo praktičnost – prema bilo kom mestu koje je nazivala domom.

„Je li ovo poslednji za danas?“, upitala je Đongmin ravnim tonom.

Agentkinja za nekretnine vukla ju je tamo-amo po celoj oblasti – podižući veliku uzbunu oko toga kako se nešto dobro pojavilo na tržištu – ali ništa nije ostavilo Đongmin bez daha. Bilo koje i samo upola pristojno mesto bilo je izvan njenih finansijskih mogućnosti, a inače je sama lokacija značila da bi svakodnevno putovanje do Seula bilo pravi košmar.

„Sačekaj malo! Daj da ti pokažem samo još jedan. Imam stan savršen za nekoga ko živi sam. Poslednji, obećavam.“

„… U redu. Pogledaću.“

To je bila borba živaca između agentkinje, rešene da obavi posao po svaku cenu, i Đongmin, čije su reakcije bile dosledno ravnodušne. Ipak, Đongmin se zaklela sebi da će videti sve što je na spisku i doneti odluku danas, ne odlažući je do vikenda. Za pisca televizijskih scenarija kao što je ona, granica između radnih dana i vikenda uvek je bila zamagljena, što je njeno slobodno vreme subotom i nedeljom činilo još dragocenijim.

Kada su skrenule u uličicu koja je vodila do Sela Bodlji Kestena, agentkinja je iznenada upitala: „Voliš li kestene?“

„Ne naročito.“

„Ovo su očigledno sve stabla kestena, a u jesen su ulice prelepe, posute otvorenim kestenjem. Kažu mi da žene iz susedstva idu naokolo i skupljaju ga…“

Đongmin ništa nije odgovorila. Zelene gomile lišća na smeđim stablima – njoj je u leto sve drveće bilo isto. Njene oči nisu mogle da razlikuju kestene od ostalog drveća.

Od svih stambenih zgrada, Blok četiri bio je najdalje uz brdo. Agentkinja je brzo ostala bez reči dok su pešačile uz dugu padinu, i njih dve su hodale u tišini. Đongmin je stala kao ukopana čim je ugledala zgradu. Boja se ljuštila sa fasade, ali balkoni sa lučnim prozorima (prava retkost) i okvirima obojenim u narandžasto, postavljenim u zidove boje slonovače, davali su svemu evropski izgled. Opuštena vedrina narandžaste boje dobro je pristajala letnjoj vrućini. Bila je to ljubav na prvi pogled.

Jedan od stanara na drugom spratu poređao je po prozorskoj dasci sićušne sobne biljke u saksijama. Na jednom balkonu na trećem spratu, sa kanapa za sušenje visile su čarape svih duginih boja, kao nekakva dobrodošlica letu. Pored velikih čarapa visile su malene žute čarape za bebu. Kroz prozor susednog stana Đongmin je mogla da vidi policu prepunu obimnih knjiga. Možda je tu živeo neki honorarni profesor, zauzet predavanjima na fakultetima u različitim mestima. Đongmin je mogla da zamisli život iz dana u dan u ovoj zgradi.

Stan 201. Zagledala se kroz prozor u mesto na kome je stajala samo trenutak ranije. Lagani, blagi povetarac povlačio joj je dugačku kosu pramen po pramen. Iako zgrada nije imala mnogo spratova, položaj na vrhu brda omogućavao je otvoren pogled sve do planina koje su okruživale ceo ovaj kraj. Ovo je bilo prvi

put da je Đongmin ikad poželela da stavi neki predmet na prozor kao ukras. Ćutala je, neko vreme izgubljena u mislima, dok se naglo nije vratila u stvarnost.

Okrenuvši se prema agentkinji, koja je pokušavala da proceni njenu reakciju, Đongmin je bez i najmanjeg oklevanja rekla: „Uzeću ga."

Na ovom mestu Đongmin je mogla da ostane dugo vremena i da se nikada ne umori od njega. Kao da je na biciklu koji se već kreće brzo bez potrebe da okreće pedale, osećala je da će joj život od sada biti veoma lak. Prvi put otkako zna za sebe, istinski je volela svoj dom.

Ali bio je potreban samo jak nalet vetra da se njeni veliki snovi sruše. Odjednom je onaj bicikl jurio nizbrdo, a život se ubrzavao tako naglo da je Đongmin izgubila kontrolu.

Ovo se desilo prošle jeseni, kada se narandžasta boja zgrade pretopila u prljavu cigla-crvenu. U kancelariji, Đongmin je iznenada raskinula ugovor sa emiterom, usred produkcije dokumentarca na kome je radila. Praktično je zavitlala propusnicu na ljude iz uprave, dok ju je vraćala, i glasno je spakovala svoje stvari, ukočenog lica, pre nego što je izjurila napolje.

Istinu govoreći, Đongmin nije mogla da se seti mnogo od onoga što se dešavalo u to vreme. Uspela je da u celosti shvati događaje koji su se odigrali tog dana tek kada joj ih je bivša koleginica prepričala nekoliko meseci kasnije. Ispričala joj je sve u detalje, opisavši i odeću koju je nosila, ali Đongmin je bila zapanjena kada je čula kako se ponašala. Uvek je bila tako strasno posvećena poslu. Nije mogla da veruje da je izašla iz televizijske stanice na sopstvene dve noge. Po isteku samo jednog godišnjeg

doba, neobjašnjivo osećanje, skoro kao kletva, utonulo je duboko u njeno srce – to je bila jedina činjenica u koju je bila sigurna.

Sada Đongmin više nije ćaskala sa domaćicom iz susednog stana koja je volela da ukrašava stan biljkama. Nije se pitala koliko je beba porodice sa trećeg sprata porasla. Nije pozajmljivala romane od postdiplomca i književnog moljca iz komšiluka. Đongmin nije pronalazila sreću u malom i mirnom kvartu u kome se boja zgrada menjala u skladu sa svetlošću sunca. Prozor sa pogledom koji ju je podsećao na Evropu, i koji joj je uvek izazivao osmeh na licu, postao je puko sredstvo za ventilaciju. Te lepe jeseni delovalo je kao da će se nebo tirkizne boje svakog časa sručiti na njen dom. Kada se polako prikrala novembarska hladnoća, jednostavno je ostavljala roletne spuštene, zaklanjajući jesenje nebo od pogleda. A kad se vazduh u stanu umirio i sve oko nje postalo neobično tiho, mogla je samo da pretpostavi da je pao sneg. Onda, kada su počeli prolećni pljuskovi, sa ove visine je skoro mogla da posegne za turobnim nebom i da ga dodirne. Đongmin je provodila vreme pravolinijski, bez periodičnih promena ili naglih trzaja, i svi dani stapali su se u jedan. Ostala je zarobljena u fazi života zvanoj tridesete – možda zbog toga što je odustala od svake nade o bekstvu, ali nije mogla da vidi da je stigla do ćorsokaka. Njeno predviđanje da će život u ovom stanu biti lak i jednostavan bilo je čist promašaj.

*

Prošla su tri godišnja doba u kojima je Đongmin bila utonula u prezir prema samoj sebi. Jednog letnjeg jutra, devet meseci

nakon što joj se bodlja zabila u desni dlan, skočila je iz fotelje i vrisnula. Reči koje su navirale iz nje nisu u sebi sadržale razumna rešenja ili ciljeve. Nisu to bili čak ni počeci rečenica. Ništa više od uzvikā, lišenih do kraja formiranih reči. Ali njen krik bio je nabijen ogromnim pritiskom, nečim što joj je bilo potrebno kako bi se pokrenula. Istinu govoreći, ovaj vrisak je narastao u njoj od proleća. Dok se njen povučeni život nastavljao, poverovala je da možda nikada neće moći da se vrati u društvo i da će ovde umreti sama. Stotine hiljada vona* nastavljale su da nestaju u jednostavnom činu disanja. Kao da joj je svakog meseca naplaćivano samo da nastavi da živi. Živeti životom vrednim tog iznosa bio je jedini način da se osigura da njen novac neće biti protraćen.

Vrisak je ispunio Đongminin jednosobni stan, u kome skoro da i nije bilo nameštaja. Tek kada je čula odjek, shvatila je koliko dugo nije koristila glas. Kada je zvuk stigao do ivica plafona i utihnuo, malodušno je isprala ustajali ukus iz usta. Uopšte i ne primećujući da je leto, obukla je majicu dugih rukava i pantalone, i tek tako izašla iz stana.

Avgustovsko sunce žestoko je žarilo. Đongmin se zateturala kada su je njegovi vreli zraci pogodili u potiljak. Kao da je bila zatvorena u sterilizovanoj kliničkoj ustanovi i izgubila otpornost na sunčevu svetlost. Znoj je neprekidno tekao sa nje. U crnoj majici dugih rukava i farmerkama koje su joj se spuštale ispod gležnjeva, sama je dovela do toga. Ispod odeće, koja je visila na njoj zbog gubitka kilograma proteklih meseci, zadnjica i potkolenice

* Valuta Južne Koreje. (Prim. prev.)

bili su joj gnjecavi kao da su izgubili svaku funkcionalnost. Ono malo mišića koje je nekada imala naizgled je sasvim nestalo.

Đongmin je bila napolju manje od pola sata, kad je odlučila da se skloni u kafeteriju. Postojalo ih je nekoliko, ispostave velikih lanaca, sa reklamama jarkih boja ispred njih. Bila joj je potrebna velika rešenost da izađe iz stana, i dok je bila napolju, htela je da popije dobru kafu. Ne ogromnu šolju koja bi je održala budnom, nego kafu spremljenu s ljubavlju i pažnjom. Iz nade da bi mogao da se pojavi još neki kafe, krenula je prečicom kroz uličicu. Spazila je radnju na kojoj nije bilo reklamne table, ali izgledala je kao kafe. Cela jedna strana bila je od stakla, ali unutra ništa nije moglo da se vidi od beskrajnog niza biljaka u saksijama koje su zaklanjale pogled. Ličilo je na veštičju kuću iz neke od zapadnjačkih bajki koje je čitala kao dete. Većina biljaka bili su kaktusi i ivice su im bile oštre kao brijač. Nikada ranije nije primetila ovu radnju. Dajući sve od sebe da ovo posmatra kao još jedan izazov, ušla je u nju.

Istog trenutka kada je zakoračila kroz vrata, ostala je zatečena od mirisa gline, koji joj je ispunio nos, kao i od pogleda na izložbene police natrpane grnčarijom. Unutra su bile dve žene, obe u keceljama isprskanim glinom. Jedna, koja je izgledala kao da je u dvadesetim godinama, rvala se sa glinom na grnčarskom točku. Druga, negde na sredini četrdesetih, odsutno je zurila kroz prozor i izgledala umorna od života.

„Izvinite. Mislila sam da je ovo kafe."

Đongmin je žurila da se izvini, ali, videvši da se njih dve uopšte nisu uznemirile, sama je postala još uznemirenija. Činilo se gotovo kao da je njen dolazak ovde bio planiran.

„Ljudi to stalno rade. Unutra ne može da se vidi kako treba, a oglasne table su premale. Nažalost, ovo je grnčarska radnja. Ipak, vidim da se mnogo znojiš.“ Žena od četrdesetak godina, koja je izgleda bila vlasnica, govorila je bez suzdržavanja.

„Izašla sam u šetnju i na kraju prilično dugo pešačila.“

Đongmin se postiđeno rashladila mahanjem rukom. Malo je spustila glavu da pogleda u svoju odeću, ali na svu sreću znoj se nije probio kroz nju.

„Napolju je vruće, popij kafu. Ne mogu da obećam da će biti dobra kao u pravom kafeu, ali imamo mnogo instant kesica, a mogu da ti je spremim i slatku.“

Mlađa žena je zaustavila grnčarski točak. „Ionako smo upravo nameravale da napravimo pauzu za kafu“, rekla je pre nego što je obrisala ruke.

„Svejedno…“

Spremanje kafe za nekoga ko je slučajno nabasao – da li je to ljubaznost ili preterana radoznalost? Đongmin je bila oprezna.

„U redu je. Sedi.“

Mlađa žena je požurila da izvuče stolicu iz zadnjeg dela radnje i srdačno se osmehnula. Đongmin se osećala sumnjičavo zbog ovog ničim izazvanog osmeha, ali nije da joj se nije dopadao. Možda joj je grnčarija plave i bele boje kakva se mogla videti u prirodi već osvojila srce. Opčinjavalo ju je što ova tvrda keramika napravljena ljudskim rukama može tako tačno da oponaša prirodne nijanse boja. Pre nekoliko godina, na uporno navaljivanje svog pripravnika, Đongmin je s oklevanjem učestvovala u intervjuu nazvanom *Pitajte ženu koja je diplomirala na fakultetu sa najboljim ocenama o njenoj karijeri.* Tada je Đongmin na

šablonsko pitanje *gde nalazite inspiraciju za ono o čemu pišete* dala podjednako šablonski odgovor: „U prirodi.“ To nije bila laž. Đongmin je zaista dobijala nadahnuće iz prirode. Pogotovo iz nečega plavog i belog kao more.

Ako nije bilo u pitanju tajanstveno plavetnilo koje se nabiralo na površinama keramike, možda se radilo o tome koliko su ljupko izgledale punačke ruke mlađe žene dok joj je privlačila stolicu. Ne, više od svega drugog radilo se o tome što je vlasnica radnje izgledala kao da joj je iskreno drago zbog Đongminine posete, tako da Đongmin nije mogla da odbije ovu ponudu. Samo trenutak ranije, žena je buljila uprazno, kao neko ko je napušten i ostavljen – a sada joj je lice sijalo. Iako je bila zbunjena naglom promenom njenog izraza lica, to je kod Đongmin iz nekog razloga izazvalo dobro raspoloženje. Sela je na stolicu kao obuzeta nekakvom čarolijom.

„Želiš li slatku? Crnu bez ičega?“

„Volela bih crnu kafu.“

„Odgovara li ti orašasti ukus? Nestalo nam je gorke. Ovde imamo tajni recept za kafu, tako da će ukus biti dobar koju god vrstu zrna najviše voliš. O, i sledećeg puta probaj slatku. Slatka kafa je zapravo moj specijalitet.“

Sledećeg puta? Da li ju je ona to pozivala da ponovo dođe na kafu u ovu radnju? Đongmin se iz pristojnosti osmehnula i odgovorila kratkim: „Može.“ Mlađa žena, koja je sedela pored nje, nije mnogo govorila, i Đongmin se to dopadalo. Nije mogla da podnese razgovor sastavljen od neodređenih pokušaja da razotkrijete misli druge osobe.

Pod svežim strujanjem vazduha iz klima-uređaja, Đongminin znoj se brzo osušio. Lonče za kafu – jedina stvar u radnji koja je proizvodila zvuk – izbacivalo je paru veoma poletno, kao da želi da obznani svoje prisustvo. Kada je kafa poslužena, njena aroma se uvukla u vonj gline koji je visio u vazduhu. U trenutku se mesto ispunilo mirisom koji Đongmin nije mogla da opiše rečima. Ta harmonija mirisa gline i kafe bila je nešto što nikada ranije nije mogla ni da zamisli, ali nije bilo loše. Fiziološkim procenama preko nosa – slatko, gorko, neodređeno – prethodila je emocionalna procena: bezazleno. Đongmin, veoma osetljivoj na mirise, nije se često dešavalo da više veruje svojim osećanjima nego nosu.

„Tebi sam spremila hladnu."

Jedna šolja vrele kafe, dve ohlađene. Dizajn šolja bio je sličan dizajnu predmeta izloženih na policama – možda su ih same napravile. Žena koja je maločas sedela za grnčarskim točkom iskapila je kafu kao da je pivo. Njena borba sa glinom izgledala je prilično naporno, iako ju je Đongmin posmatrala samo na trenutak. Nakon što je žena izbacila veliki deo vode iz tela znojenjem, čak je i tamnosmeđa kafa delovala osvežavajuće. Kafa na koju je vlasnica radnje bila tako ponosna bila je bez sumnje ukusna. Mada nije bila ništa posebno na prvi pogled, poseban ukus preplavio je Đongminin jezik. Duboko je udahnula aromu i zaključila da zrna nisu iz nekog lanca prodavnica ili kafeterija. Tokom sedam godina rada na televiziji, noćne smene bile su uobičajene, tako da je sasvim prirodno dobro poznavala sve najveće firme koje se bave kafom. Mirno je otpila još jedan gutljaj i napregnula sećanje, ali ništa određeno nije joj padalo na pamet.

Uostalom, nakon što je dala otkaz, Đongmin nije radila ništa osim što je spavala mesecima u nizu, tako da nije bilo potrebe da pije kafu – a činilo se i da su njeni receptori za ukus otupeli.

„Vrlo je ukusna. Stvarno. Mogu li da pitam odakle su zrna?"

„U stvari, ni sama nisam sigurna. Dobila sam ih na poklon. Mislim da su verovatno iz Jirgačefea…"*

Đongmin se pitala šta je tajna ukusa ove kafe.

Vlasnica radnje videla je kako Đongmin zabacuje glavu i nastavila je: „Razlog što naša kafa ima dobar ukus, čak i kada je pravimo od sasvim prosečnih zrna, jesu šolje. Ovo je čvrsta keramika pečena u zidanoj peći na 1.250 stepeni. A slatka kafa koju sam pomenula ranije mora da se pije iz blistavobelog porcelana. Možda zbog toga što priziva sliku šećera, ali tako je ukusnija."

Mlađa žena uključila se da doda svoju ubeđenost u tajni recept za kafu. „Na početku ni ja nisam verovala u to. Mislila sam da je u pitanju placebo efekat, kao kada Vonhjo-desa** pije prljavu kišnicu iz lobanje misleći da je to pehar. Ali čudno je drugačije. Radi se pre o utisku nego o ukusu. Diplomirala sam hemiju, tako da ne mogu da ostavim ovu vrstu radoznalosti nezadovoljenom. Malo sam istraživala i čini se da se odvija hemijska reakcija između površine keramike i komponenti kafe. Uostalom, kažu da grnčarija diše, zar ne?"

„To je fascinantno."

Koliko god je to malo verovatno moglo delovati, reči ove dve žene bile su neobično ubedljive. *Možda je umesto u zrnima kafe*

---

* Gradić u istoimenoj oblasti u Etiopiji. (Prim. prev.)

** Korejski budistički učitelj iz VII veka, poštovan u celoj istočnoj Aziji. Titula *desa* u Koreji označava sveca ili mudraca, kao i monaha visokog ranga. (Prim. prev. i lekt.)

tajna zaista u ovoj posudi, pomislila je Đongmin, čvrsto stežući šolju obema rukama. Iako je šolja, naravno, bila puna leda, Đongmin je bila sigurna da može da oseti vrelinu od 1.250 stepeni. Prvi put je pokušala da zamisli temperaturu višu od 1.000 stepeni. Umesto vreline, kroz krvne sudove njenih dlanova sve do arterija širila se toplota. Za razliku od trenutnog osveženja koje je obezbeđivao klima-uređaj, sada se činilo kao da se toplota usadila duboko u njene kosti, oslobađajući je napetosti. Telo se beznadežno rastapalo. Hladnoća nije mogla da nadvlada toplotu. Ponovo će razmisliti o ovoj kafi. Tačnije rečeno, razmisliće o utisku pre nego o ukusu, baš kao što je rekla mlađa žena.

„Da li je ova grnčarija ovde nekim slučajem na prodaju?"

„Naravno. Slobodno razgledaj. Ovakve šolje za čaj i kafu su sa leve strane."

Za razliku od izuzetno precenjene keramike kakvu nalazite uredno poslaganu u robnim kućama, ova je izgledala grubo. Bila je natrpana jedna uz drugu, a ponegde i nabacana na gomilu. Đongmin je brinula da bi tako mogla da se okrnji, ali celo okruženje je delovalo poznato, kao u kuhinjskom kredencu obične porodice. Kada je pogledala čistu belu šolju, to joj je sasvim prirodno prizvalo u misli karamel makijato. Šolja sa nijansiranim belim i šarama boje žada podsetila ju je na čaj sa mlekom. Bila je i jedna sa kao ugljen crnom glazurom, zbog koje je poželela da odmah izađe i kupi dobar sladoled da napravi afogato*. Sve se ovo verovatno svodilo na efekat izgleda šolje o kome je vlasnica radnje govorila. Kao pisac, Đongmin je brzo stekla ovu

* Italijanski desert od espreso kafe i sladoleda. (Prim. prev.)

vrstu sposobnosti mašte. Pažljivo je uzimala jednu po jednu šolju, držala ih obema rukama i osećala kako joj vrelina prožima dlanove. Pitala se u vezi sa temperaturom u peći za grnčariju, u kojoj su ove šolje nedavno bile. Još malopre se kupala u znoju i proklinjala leto. Njen protivrečni poriv da potraži nešto vrelije od letnjeg vremena bio je zabavan.

„Ja sam i sama ljubitelj kafe. Morala sam redovno da radim noćne smene jer mi je takav bio posao. Bilo bi lepo da imam ovakvu šolju."

„U tom slučaju, umesto da je kupiš, zašto ne bi ispekla sebi jednu?"

Žena je govorila sličnim tonom i brzinom kao kada je ponudila Đongmin da ostane na kafi. Činilo se da je ovladala veštinom da govori tako da se druga osoba ne oseća neprijatno.

„Moje ruke su sasvim beskorisne. I užasno sam loša u svemu što ima veze sa umetnošću. Uopšte ne bih bila dobra u tome."

„Ne brini zbog toga. Ta dama pored tebe jedna je od članica naše ekipe, a takođe je došla bez ikakvog iskustva u zanatskim poslovima. Ali sada je ono što napravi dovoljno dobro da se prodaje na Seulskom sajmu dizajna enterijera. Ako postoji nešto što želiš da staviš u posudu, to je dovoljno dobar razlog za početak."

Nešto što želiš da staviš u posudu. Đongmin je pomislila na karamel makijato, čaj sa mlekom i afogato, koji su joj maločas pali na pamet. Svakako je bilo i drugih stvari koje je mogla da stavi u posudu. U toplu i čvrstu keramiku ispečenu u grnčarskoj peći na temperaturi od 1.250 stepeni. U nju bez sumnje možete da stavite čak i bezoblične stvari bez mirisa ili težine.

„Živiš li negde ovde blizu?“, upitala je vlasnica radnje srčući kafu.

„Da. U Selu Bodlji Kestena, u Bloku četiri. Živim tamo malo duže od godinu dana.“

Ženino lice se ozarilo, a oči su se raširile. „To je baš blizu mene. Verovatno smo se nekoliko puta susrele.“

„To nije moglo da se desi. Uvek sam kod kuće.“ Đongmin se slabašno osmehnula.

„Ja takođe. Zapravo i nije prošlo mnogo vremena otkad sam se izvukla iz svoje pećine.“

Đongmin se silovito ugrizla za usnu. *Izvući ću te iz tvoje pećine.* Prijateljica joj je to rekla pre mnogo vremena. *Radim ovo zbog tebe* – reči su koje bi učinile da se svako oseća neprijatno. Iako je u tim rečima bila sadržana poruka da se radi o dobronamernoj prijateljici, Đongmin je to delovalo kao pretnja – to što je trebalo da pusti tu osobu da joj priđe sasvim blizu, iako nije imala ni najmanje prostora za to.

„Ali pećina uopšte nije toliko loša. Jesam li u pravu?“

Ženine sledeće reči bile su neočekivane. I ne znajući zašto, Đongmin se osećala sigurno pored nje, i polako je zaklimala glavom, i dalje stežući šolju u rukama.

Kako bi mogle da odrede datume za časove, vlasnica radnje upitala je Đongmin kakav joj je raspored obaveza. Đongmin joj je rekla da uglavnom ne radi ništa. To je naravno samo bio lep način da kaže da je nezaposlena. Ako priznate da nemate posao, ljudi će uglavnom hteti da vas ispitaju o događajima koji

su tome prethodili do poslednjeg detalja. Onda će se, na kraju, ponašati zabrinuto i reći: „Zaboga, zaista si prošla kroz mnogo toga“, pošto su zaključili da Đongmin ili čeka neizvesna budućnost ili je nesposobna da se uklopi u društvo. Međutim, vlasnica radnje bila je štedljiva na rečima i jednostavno je rekla: „Lepo je kada sama upravljaš svojim vremenom.“ Nije pokušavala da njuška po njenoj privatnosti, i zato je Đongmin shvatila da nema potrebe da bude nervozna u njenoj blizini.

„Kako bi bilo da za početak to bude dvaput nedeljno, utorkom i četvrtkom? Dve nedelje radila bi rukama zajedno sa mnom, sa ciljem da se upoznaš sa glinom. Posle toga ćemo prebaciti jedan od radnih dana na vikend, i smestiti te u subotnji termin sa kancelarijskim radnicima. Ja sam Đohi, a možeš da me zoveš *sonsengnjim**. Ovo je Điješi**, ona je tvoja pretpostavljena u radionici.“

Kada je prestala da govori, Đohi je istrgnula stranicu za avgust iz kalendara na pisaćem stolu. Zatim je zaokružila dane kojim će Đongmin dolaziti, i dala joj papir. Zahvaljujući tom četvrtastom parčetu papira ispisanom brojevima, Đongmin je počela da shvata koliko mesec može biti dug.

---

* Reč se koristi pri obraćanju pojedincima koji vas nečemu uče (ne samo prosvetnom radniku), kao i pri obraćanju starijoj osobi kojoj se iskazuje poštovanje. (Prim. lekt.)

** Sufiks *ši* dodaje se na kraju nečijeg imena kao izraz poštovanja. Nije umesno koristiti ga samo sa prezimenom jer je takvo oslovljavanje ponižavajuće. (Prim. prev. i lekt.)